

MTA'dan HABERLER

Dr. Yahya ÇİFTÇİ, Maden Etüt ve Arama Dairesi

Stanford Üniversitesi Antropoloji Bölümü Doktora öğrencilerinden Adam Joseph Nazaroff tarafından yürütölen “Anadolu Arkeolojisinde Hammadde Kaynaklarının Tespiti” konulu projeye MTA Genel Müdürlüğü tarafından uzman desteğı sağlanmıştır. Bu kapsamda Kurumdan Dr. Yahya ifti görevlendirilerek 10 gün süreyle Konya-Afyon-Isparta arasında saha çalışması yürütölmüştür. Bu saha çalışmasına Liverpool Üniversitesi, School of Archaeology, Classics and Egyptology bölümünden (Konya - Boncuklu Höyük Kazı Başkan Yardımcısı) Arkeolog Dr. Adnan Baysal da katılmış ve bilimsel destek vermiştir. Neolitik yerleşimlerdeki kazılarda ortaya çıkarılmış olan ve doğal hammadde (ört) kullanılarak üretilmiş aletlerin jeolojik kaynaklarının saptanması amacıyla yürütölen projede 2011 yılı çalışmaları kapsamında 72 adet çört / opal örneğı derlenerek Stanford Üniversitesine gönderilmiştir. Söz konusu örnekler, buluntular ile karşılaştırmalı olarak incelenecek, XRF ve Mikroprob alışmaları ile deneştirilmeye çalışılacaktır.

Disiplinlerarası çalışmaların bilim dallarının hemen her türünde kaçınılmaz bir noktaya ulaştığı 21. yüzyılda, arkeolojik araştırmalarda da bu anlamda çok çeşitli bilim ve sanat dalları ile, hatta felsefeye kadar uzanan bir çok alanda ortak çalışmalar yürütölmektedir. Bu anlamda, Anadolu arkeolojisinde bilimsel kazılar sonucu ortaya çıkartılan doğal taş kullanılarak üretilmiş aletlerin hangi jeolojik hammaddeler kullanılarak üretildiği uzun yıllar arkeologların merak konusu olmuş, bu kapsamda arkeoloji ile jeolojinin önemli bir ara kesiti oluşmuş ve önemli işbirlikleri yürütölmüştür. Literatürde son yıllarda bu kapsamda yapılan çalışmalar son derece yaygındır.

Orta Anadolu arkeolojisinde, özellikle Prehistorik döneme tarihlenen Çatalhöyük, Pınarbaşı ve Boncuklu gibi son derece önemli SİT alanlarında yapılan kazı çalışmaları ve elde edilen bulgulara göre, bu SİT alanlarında bulunan ve kullanılan bazı aletlerin taş hammaddelerinin, coğrafi koşullar göz önüne alındığında en az 40 ila 50 km uzaklıklardan geldiği ortaya konmuştur. Bu genel çerçeve içerisinde, söz konusu hammaddelerin bir noktadan diğerine taşınmasının Neolitik dönemde (M.Ö. 11.000 ile 9.000 yılları arası) son derece zor olduğu da göz önüne alındığında, çeşitli problematik unsurların hammadde kullanımı ve kültürel etkileşimler çerçevesinde ele alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Projenin hedefi, Neolitik dönemdeki insan yerleşimleri arasındaki etkileşim ve ticari ilişkileri doğal hammadde hareketlerinden yola çıkarak aydınlatmaktır.

Bu projenin uzun dönem çıktılarından biri de, ölkemizdeki tek örneğı Kurumumuz bünyesinde bulunan “Doğa Tarihi Müzesi”nde, Neolitik dönem doğal taş kaynaklı malzeme ve aletlerin yer aldığı bir seksiyonun hazırlanması konusunda araştırmacıların iyi niyetli yaklaşımlarının yarattığı heyecandır.